

Hva betyr naturrisiko for din virksomhet og hvordan skal du håndtere dette på beste måte?

Aksel Mjøs, leder av Naturrisikoutvalget
Bærekraftige bedrifter 2024 – 5. mars 2024

*Vår økonomi
og velferd er
helt avhengig
av naturen,
samtidig
skader vi den*

*Vår økonomi
og velferd er
helt avhengig
av naturen,
samtidig
skader vi den*

*Vår økonomi
og velferd er
helt avhengig
av naturen,
samtidig
skader vi den*

*Vår økonomi
og velferd er
helt avhengig
av naturen,
samtidig
skader vi den*

*Vår økonomi
og velferd er
helt avhengig
av naturen,
samtidig
skader vi den*

*Vår økonomi
og velferd er
helt avhengig
av naturen,
samtidig
skader vi den*

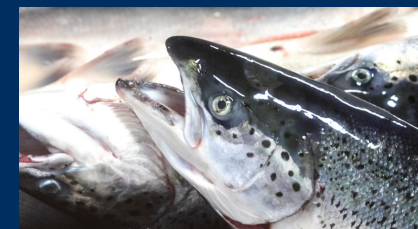

Avhengighet av natur

Påvirkning på natur

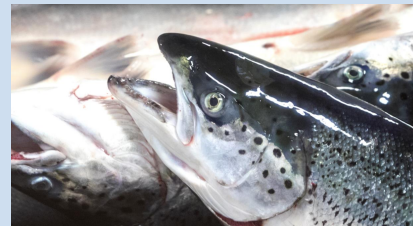
Mais
Vannrensing
Kretsløp
Korn
Leppefisk
pH
Strømforhold
Marint protein
Klimaregulering
Fôrproduksjon
Temperatur
Vannmiljø
Næringsstoffer
Fiskemel
Fôr
Avgiftning
Fiskeolje
Soya
Nedbryting
Avfallsbehandling
Oksygenrikt vann

Lakselus
Fiskesykdommer
Notimpregnering
Utslipp av næringsssalter
Høsting av marine ressurser
Forurensning

Fôrrester
Arealbeslag
Utslipp

Rømt fisk
Legemidler
Død fisk

Vi forårsaker naturtap

... natur over hele verden forringes raskere enn noen gang tidligere i menneskehetens historie ...

Norsk natur er også under press

Tilstrekkelig kunnskap og økende erkjennelse

– politikk,
sivilsamfunn,
næringsliv og
enkelpersoner

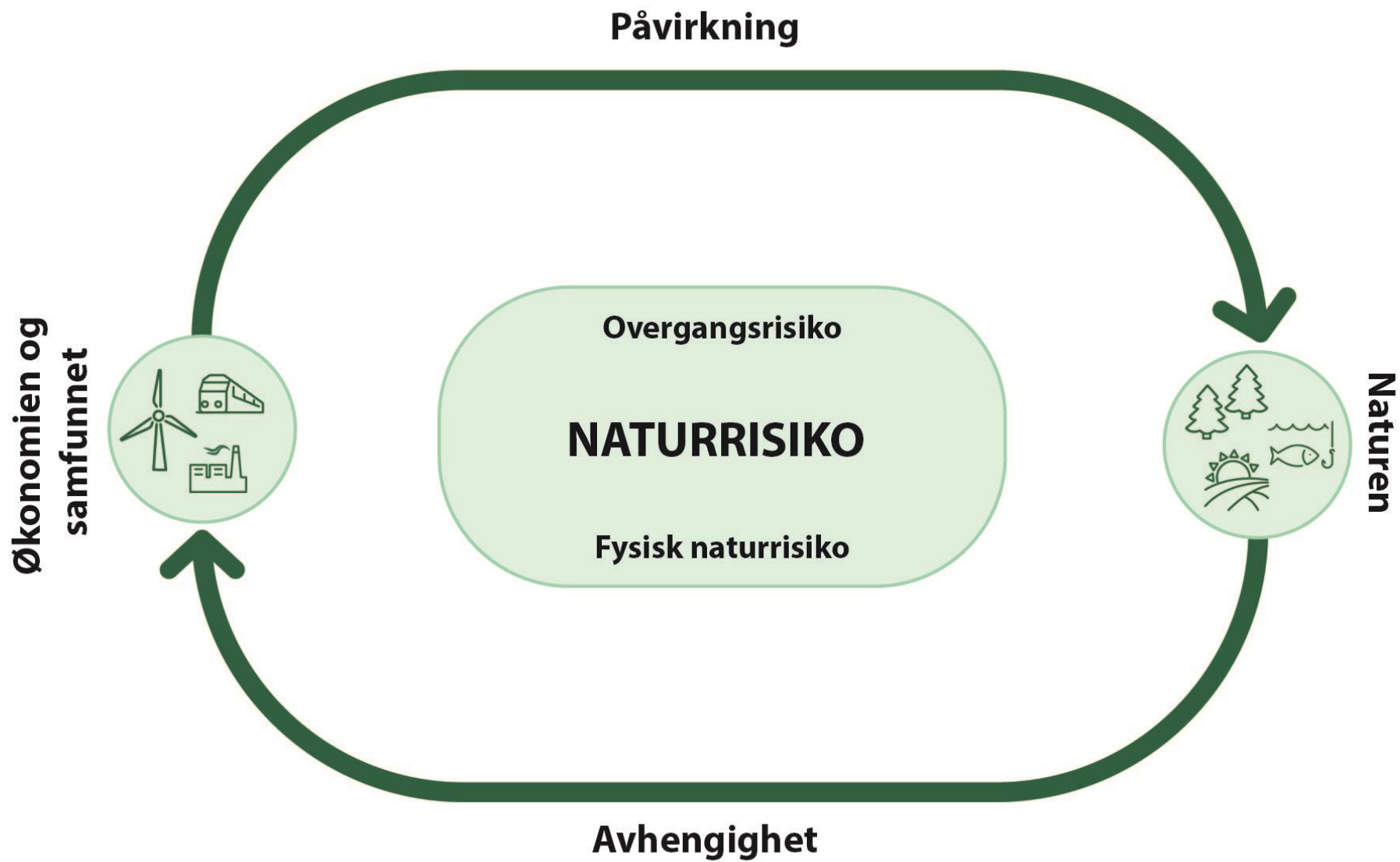
Det tas viktige grep

Naturrisiko: tilnærming for å vurdere og håndtere usikkerhet

- **Fysisk naturrisiko** er risiko knyttet til konsekvensene for aktørene og samfunnet av tap og forringelse av natur.
- **Naturelatert overgangsrisiko** er risiko som oppstår som følge av endringer i reguleringer, rammebetingelser, politikk, teknologi eller forbrukerpreferanser.

Illustrasjon: Konsis
Kilde: Naturrisikoutvalget

Utvalgets medlemmer

- **Aksel Mjøs** (leder), førsteamanuensis og instituttleder ved Norges handelshøyskole
- **Claire Armstrong**, professor, UiT Norges arktiske universitet
- **Ivar Baste**, tidl. spesialrådgiver, Miljødirektoratet
- **Kristine M. Grimsrud**, seniorforsker, Statistisk sentralbyrå
- **Atle Harby**, seniorforsker, SINTEF Energi
- **Else H. Hendel**, teamleder politikk og næringsliv, WWF Norge
- **Audun Korsæth**, divisjonsdirektør, NIBIO

Utvalgets medlemmer

- **Idar Kreutzer**, områdedirektør, Næringslivets hovedorganisasjon
- **Liv Anna Lindman**, rådgiver, Landsorganisasjonen i Norge
- **Trude Myklebust**, postdoktor, Universitetet i Oslo
- **Anders Oskal**, direktør, Internasjonalt reindriftssenter, og generalsekretær, Association of World Reindeer Herders
- **Hanne Kathrine Sjølie**, førsteamanuensis, Høgskolen i Innlandet
- **Vigdis Vandvik**, professor, Universitetet i Bergen

Naturrisikoutvalget – *et innsiktsutvalg*

- Rettet mot offentlige myndigheter og privat sektor, og omfatter aktivitet i Norge og internasjonale verdikjeder
- Generelle anbefalinger, med stor vekt på at den enkelte aktør og beslutningstaker selv må vurdere og håndtere egen eksponering mot naturrisiko

Generelle anbefalinger

Gode råd for arbeidet med naturrisiko

- Forstå avhengighet og påvirkning (dobbel vesentlighet)
- Fokuserer på det som er **vesentlig for den som gjør analysen**, men også for naturen og samfunnet
- Bruke oppdatert datagrunnlag og kunnskap, og trekke på tilgjengelig og relevant metodikk og veiledning
- Integrere naturrisiko i etablerte prosesser for samlet risikostyring
- Vurdere aktiviteter opp mot mulige framtidige utfallsrom, inkludert muligheten for særlig farefulle utfall

Femtrinnsmodell for arbeidet med naturrisiko

• **Identifisere** hvor du berører natur

• **Analysere** hvor du er avhengig av og /eller påvirker natur

• **Vurdere** hvor du er utsatt for naturrisiko

• **Rapportere** om vesentlig naturrisiko

• **Beslutte** i konkrete saker og veivalg

Illustrasjon: Konsis
Kilde: Naturrisikoutvalget

Nasjonale myndigheter

Tiltak for å håndtere naturrisiko på nasjonalt nivå

- Naturrisiko i avveininger, beslutninger og langsiktige planer
 - Verdikjeder og internasjonalt perspektiv er viktig
- Oppfølgingen av naturavtalen blir viktig for å redusere naturrisiko
 - Utvalget anbefaler et bredt naturforlik etter mal fra klimaforliket
- Naturrisiko må integreres i vurderingen av finansiell stabilitet
- Naturrisiko inn i trepartssamarbeidet – samarbeid og tillit

Offentlig sektor (stat og kommune)

Naturrisiko må inn i offentlige beslutninger

- Bedre beslutninger – i tråd med føre var-prinsippet, gir bedre forståelse for samlet belastning og farefulle utfall
- Plan- og bygningsloven og annet relevant lovverk – lovutvalg for å se hvordan naturrisiko kan integreres*
- Naturrisiko inn i eierskaps- og finansieringsvurderinger og etatsstyring
- Naturmangfold inn i kommunale planer

Kompetanse og kunnskap må heves

- Veiledning om integrering naturrisiko i beslutningsgrunnlag for offentlige tiltak
- Kunnskapsbaserte og transparente beslutningsprosesser
- Nødvendig kompetanse og kapasitet i konsekvensutredninger
- Styrket miljø- og naturkompetanse

Offentlig sektor må legge til rette for god vurdering og håndtering av naturrisiko

- Nye metoder, mer data og økt innsikt i naturens bidrag
 - Stedfestet informasjon - naturkartlegging og naturregnskap
 - Strukturerte data som er tilgjengelige for alle
- Klarere føringer om naturverdier i planretningslinjer og i vurderinger av innsigelser i plansaker*
- Stimulere til innovasjon som reduserer naturrisiko

Privat sektor (virksomheter)

Privat sektor må styrke arbeidet med naturrisiko

- Bruk femtrinnsmodellen og anerkjent metodikk
 - Se bredt på mulige framtidige utfall
- Samarbeid for økt kompetanse og deling av erfaringer
- Integrer naturrisiko i eksisterende risikostyring
- Rapporter om naturrisiko så det blir relevant og synlig, og slik at det også kan gi endret adferd
- Finanssektoren må få fram informasjon om naturrisiko og økt bevissthet hos sine kunder

	Fysisk risiko	Overgangsrisiko
Jordbruk	<ul style="list-style-type: none"> – Nedbygging av jordbruksareal til bygg eller infrastruktur. – Fremmede arter (ugress, skadegjørere, sykdommer) som reduserer avlinger og påvirker husdyrproduksjon. – Klimaendringer som påvirker beite- og jordbruksareal ved endret vekstsesong, tidsvindu for høsting/ bearbeiding, ekstremvær, nedbørs- mønstre, tørke, m.m. – Tap av pollinatorer som reduserer frøutvikling og avling i insekt- bestøvede matvekster. – Naturtap og klimaendringer i andre land som påvirker import av fôr. 	<ul style="list-style-type: none"> – Endrede forbrukerpreferanser, for eksempel i retning av mer plante- basert kosthold – Strengere klima- og miljøregulering – Endrede krav til plantevernmidler – Strengere krav relatert til avrenning og gjødsling
Skogbruk	<ul style="list-style-type: none"> – Nedbygging av skogarealer – Klimaendringer som påvirker sesong, frekvens og styrke på ekstremvær, tilgang på vann, tørke, m.m. – Tette, ensartede skoger som er mer sårbare for ekstremvær – Økt frekvens og omfang av skadedyr og sykdom 	<ul style="list-style-type: none"> – Krav til driftsform som for eksempel reduserer mulighet til flatehogst¹, som følge av endret miljøregulering, kriterier, eller sertifiseringsordninger. – Økte krav til bevaring av viktige øko- system og areal – Endrede krav til treslag ved planting (stedegne arter)

Viktige næringers mulige kilder til naturrisiko (1)

Viktige næringers mulige kilder til naturrisiko (2)

	Fysisk risiko	Overgangsrisiko
Samisk reindrift	<ul style="list-style-type: none">– Nedbygging og arealbruksendringer, f.eks. knyttet til infrastruktur, kraftutbygging m.m.– Klimaendringer som påvirker sesong, frekvens og styrke på ekstremvær, tilgang på beiteressurser m.m.	<ul style="list-style-type: none">– Endret politikk, metodikk eller kunnskapsgrunnlag som endrer antall tillatt rein.– Manglende krav knyttet til vern og bevaring
Fiske og fangst	<ul style="list-style-type: none">– Klimaendringer som påvirker tilgang på målart, frekvens og styrke på ekstremvær, m.m.– Endringer i næringsgrunnlaget for målart– Mindre produktive gyteområder	<ul style="list-style-type: none">– Reduserte fiskekvoter– Nye og endrede krav til fiskeredskap– Strengere og mer omfattende krav til marint vern– Strengere regulering av klimagassutslipp fra fiskeflåten– Endringer i fangstmønstre (for landindustrien)

Fysisk risiko**Overgangsrisiko****Akvakultur**

- Klimaendringer som påvirker tilgang og pris på animalsk og vegetabilske fôrråvarer, havtemperatur og viktige økosystem næringen er avhengig av.
- Økt innslag av fremmede arter.

- Færre tillatelser til å drive oppdrett eller pålagt reduksjon av produksjonen¹
- Endrede krav relatert til lakselus, utslipp av næringssalter, og rømming.
- Søksmål relatert til utryddelse av villaks

Mineralnæringen

- Tap av natur og erosjon kan gjøre skade på infrastruktur¹.
- Redusert grunnvanntilgang kan hindre produksjon i noen lokasjoner¹

- Strengere miljøregulering relatert til gruvedrift, herunder strengere regler eller forbud mot deponering av avfall i sjø eller på land¹,
- og krav knyttet til rehabilitering av natur i gruveområder¹

Reiseliv

- Nedbygging og arealbruksendringer som reduserer attraktivitet og opplevelsen av turistdestinasjoner
- Klimaendringer som påvirker tilgang til naturopplevelse som ski (snømangel), fiske og jakt.
- Slitasje på viktige lokasjoner

- Begrenset adgang til visse naturområder, færre tillatelser til nye turistanlegg som f.eks. skianlegg, gondoler, hytter, hoteller marinaer m.m.

Viktige næringers mulige kilder til naturrisiko (3)

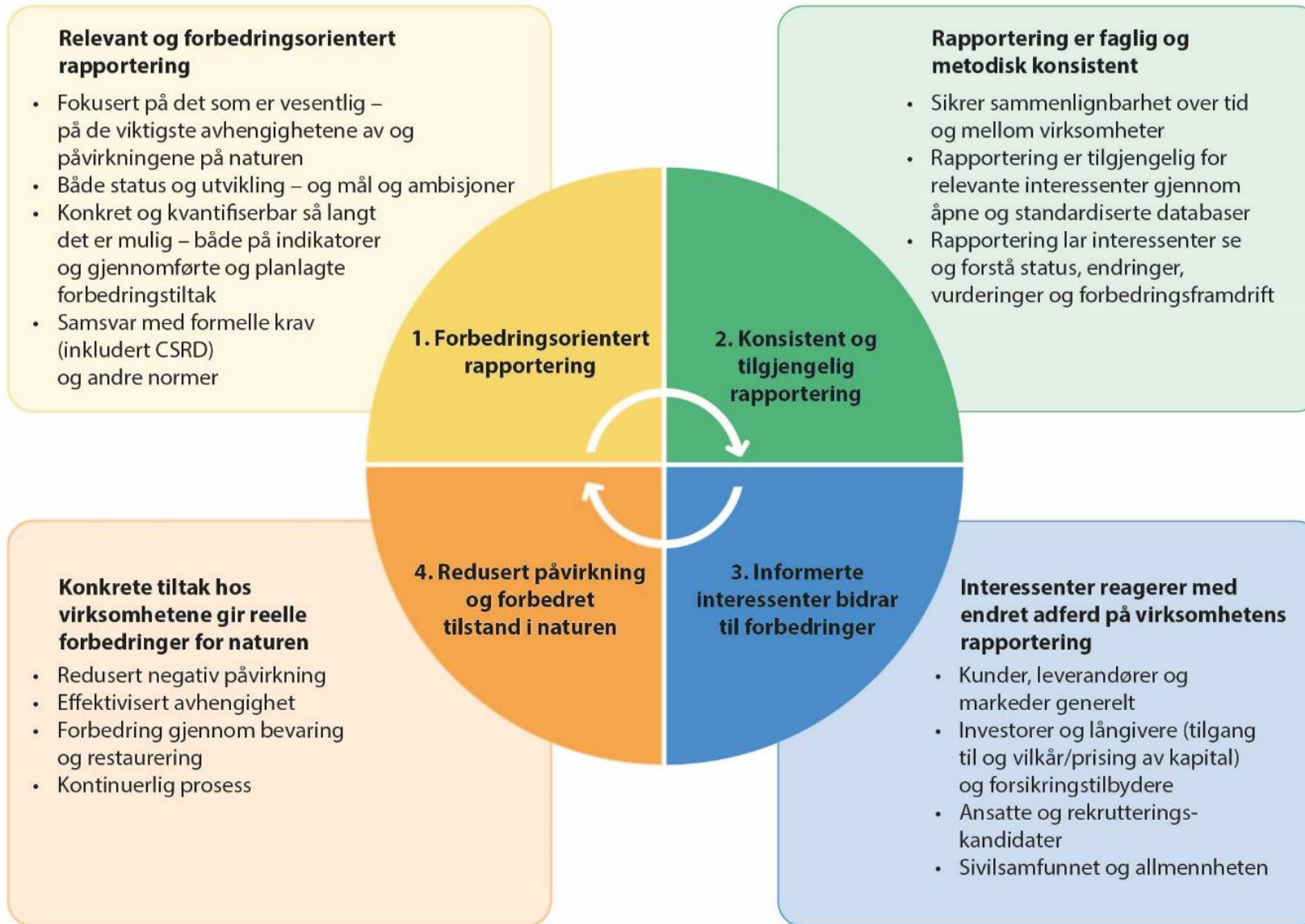
Viktige næringers mulige kilder til naturrisiko (4)

	Fysisk risiko	Overgangsrisiko
Metallindustri	<ul style="list-style-type: none">– Klimaendringer og tap av natur som påvirker tilgangen på viktige naturressurser, se mineralutvinning.	<ul style="list-style-type: none">– Strengere klima- og miljøregulering– Strengere miljøregulering kan påvirke tilgang på viktige innsatsvarer
Mineralgjødsel	<ul style="list-style-type: none">– Klimaendringer som påvirker frekvens og styrke på ekstremvær, infrastruktur og forsyningskjeder for innsatsvarer, m.m.	<ul style="list-style-type: none">– Strengere klima- og miljøregulering– Strengere miljøregulering kan påvirke tilgang og pris på viktige innsatsvarer
Varehandel	<ul style="list-style-type: none">– Klimaendringer som påvirker frekvens og styrke på ekstremvær, infrastruktur og forsyningskjeder for innsatsvarer, råvarer m.m.– Tap av natur og biologisk mangfold som medfører dårligere vekstforhold¹, og kan påvirke tilgangen på viktige råvarer	<ul style="list-style-type: none">– Økte krav til sirkulære produkter¹– Pålegg om å fjerne produkter som inneholder miljøskadelige stoffer¹

¹ fra Deloitte (2022b).

Mer forbedringsorientert rapportering kan gi mer effekt på bakken

Illustrasjon: Konsis

Kilde: Naturrisikoutvalget

Oppsummert: Bedre beslutninger

- Tap av natur er en risiko
- Naturavtalen legger premisser for arbeidet med naturrisiko
- Private og offentlige aktører må vurdere og håndtere sin egen naturrisiko
- Utvalgets rapport gir strukturert innsikt som støtte til arbeidet
- Naturrisiko er et krevende fagfelt i utvikling

NOU 2024

NOU Norges offentlige utredninger 2018: 17

Klimarisiko og norsk økonomi

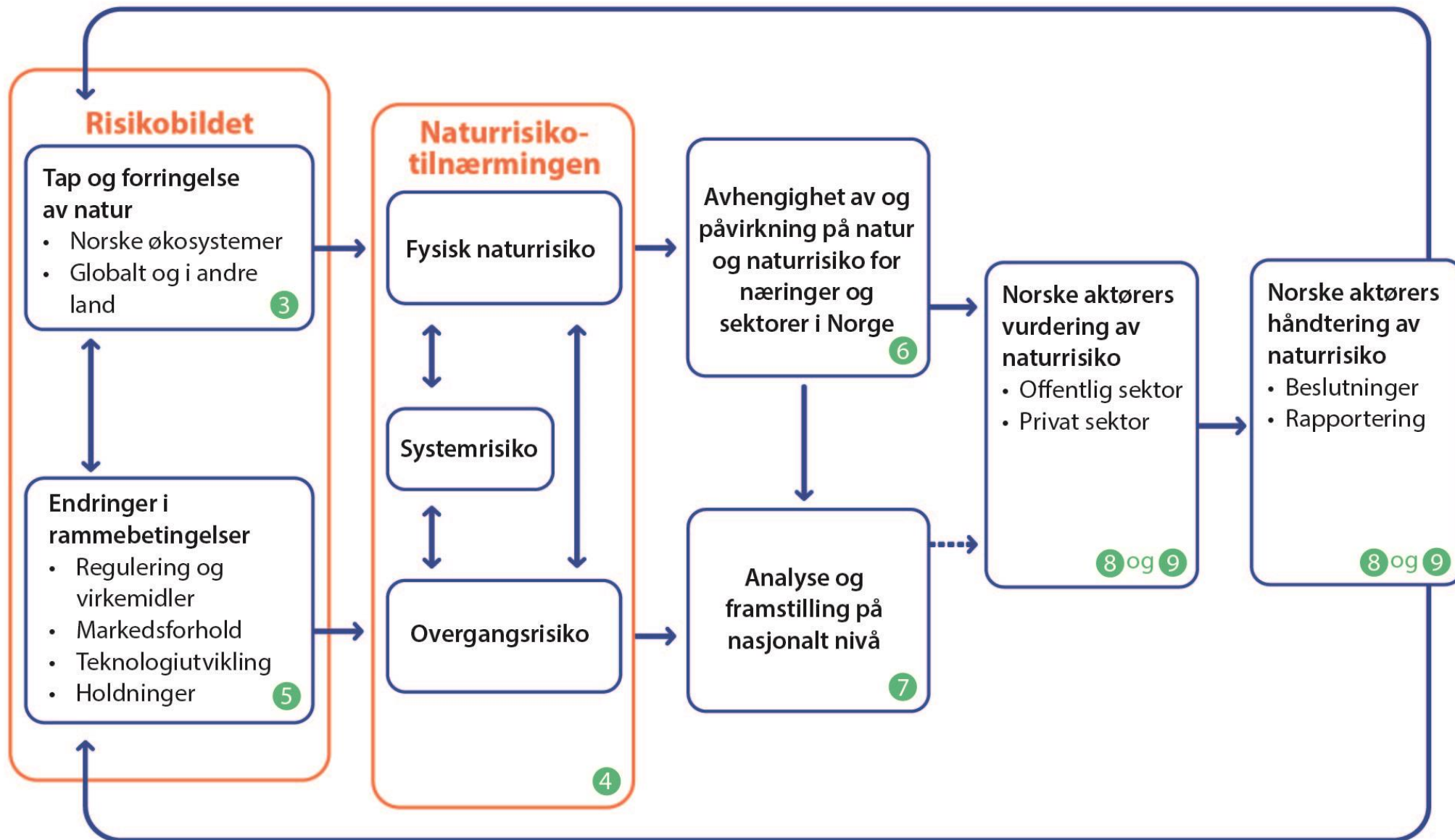
NOU Norges offentlige utredninger 2024: 2

I samspill med naturen

Naturrisiko for næringer, sektorer og samfunn i Norge

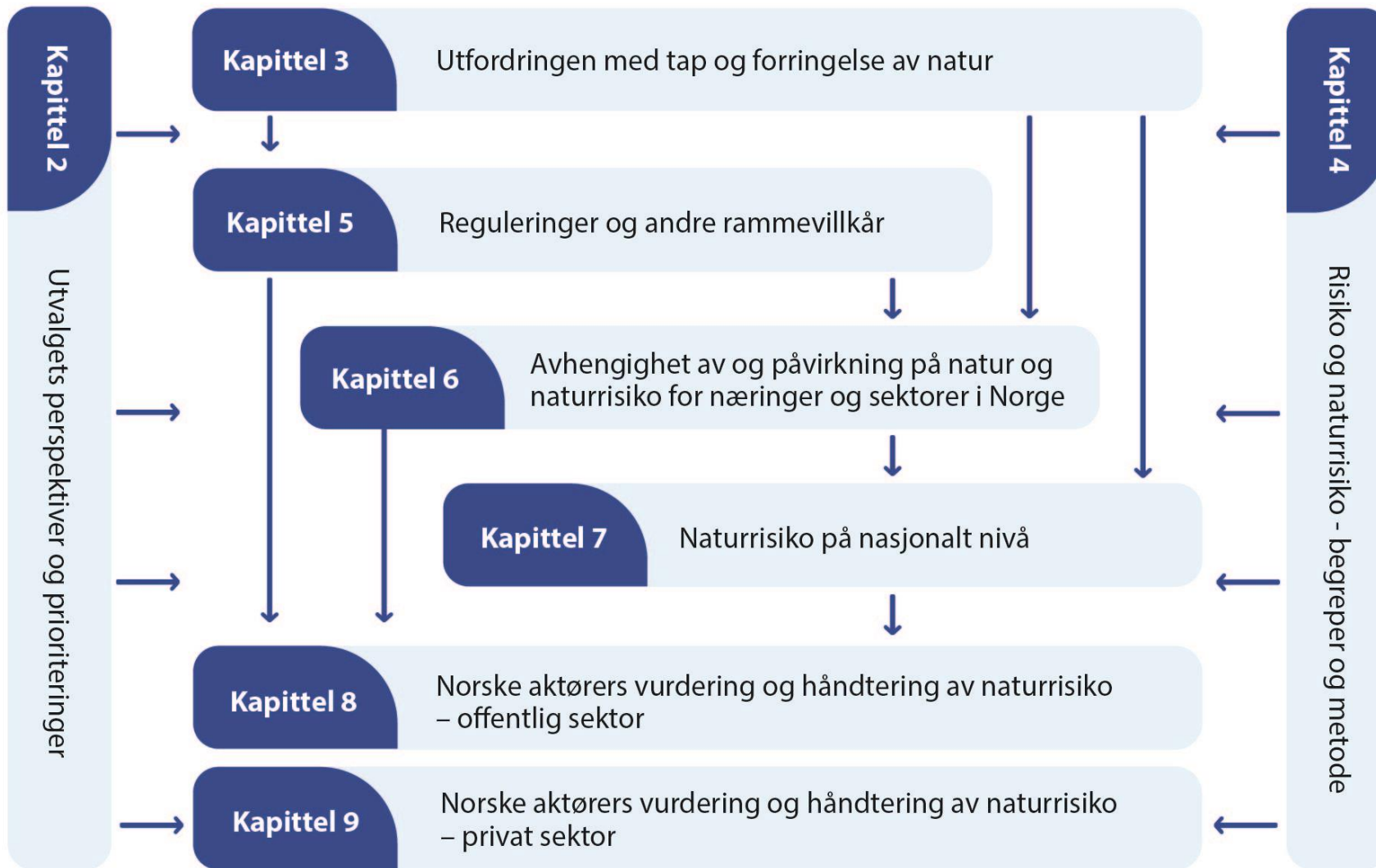
Hvordan vi har tenkt i arbeidet

Illustrasjon: Konsis

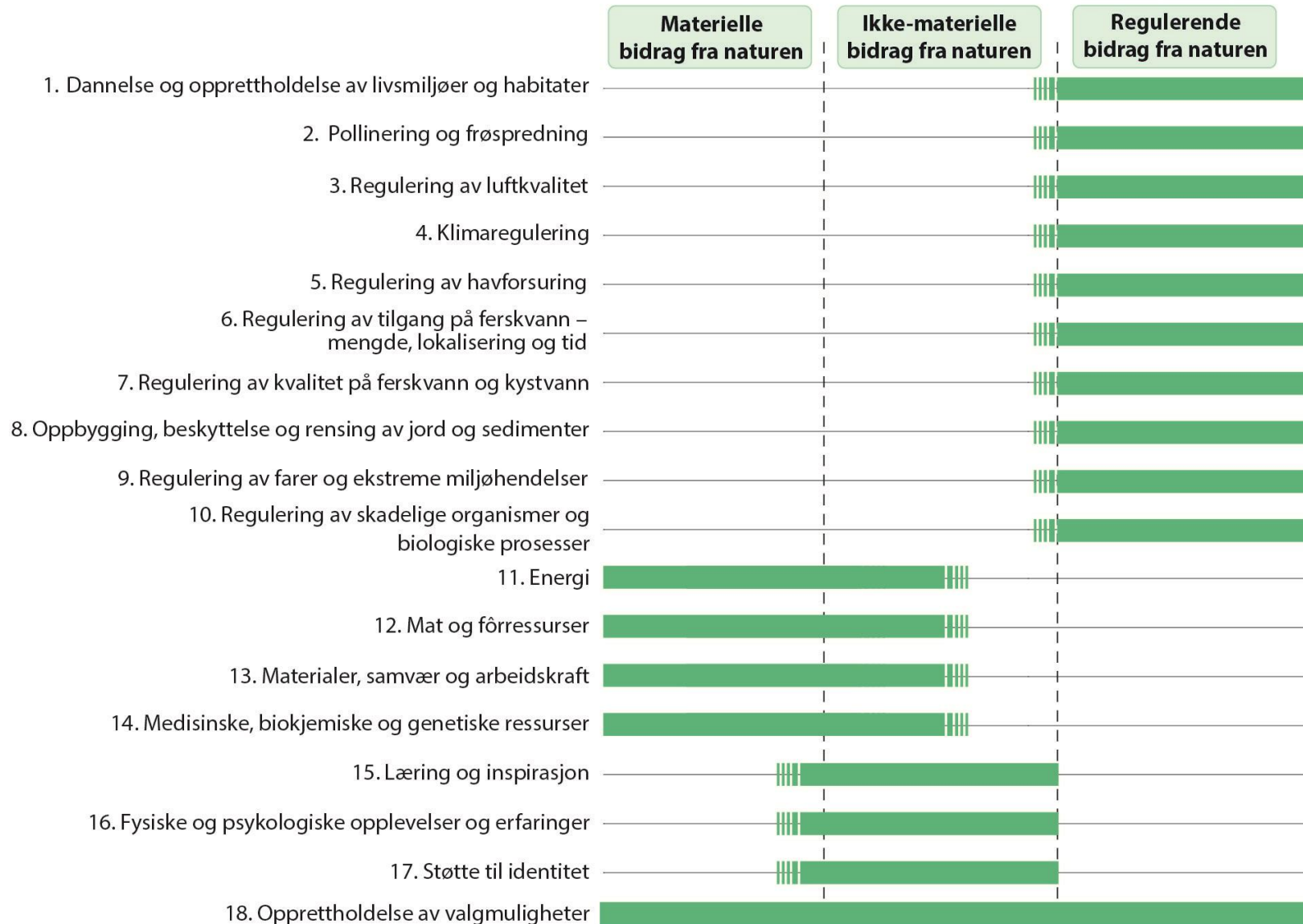
Kilde:
Naturrisikoutvalget

Oppbygging av utredningen

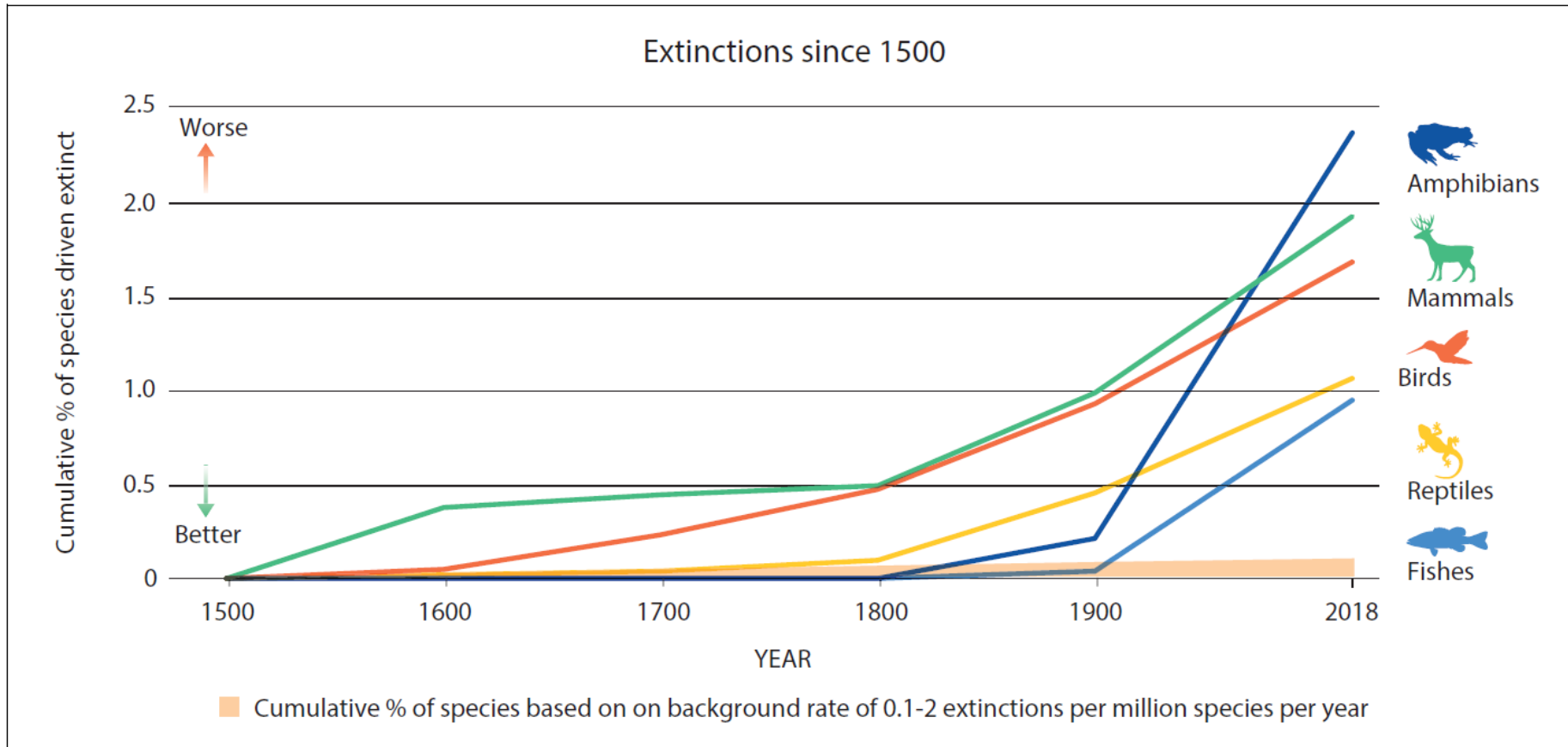
Illustrasjon: Konsis
Kilde: Naturrisikoutvalget

Naturens bidrag til mennesker

Illustrasjon: Konsis

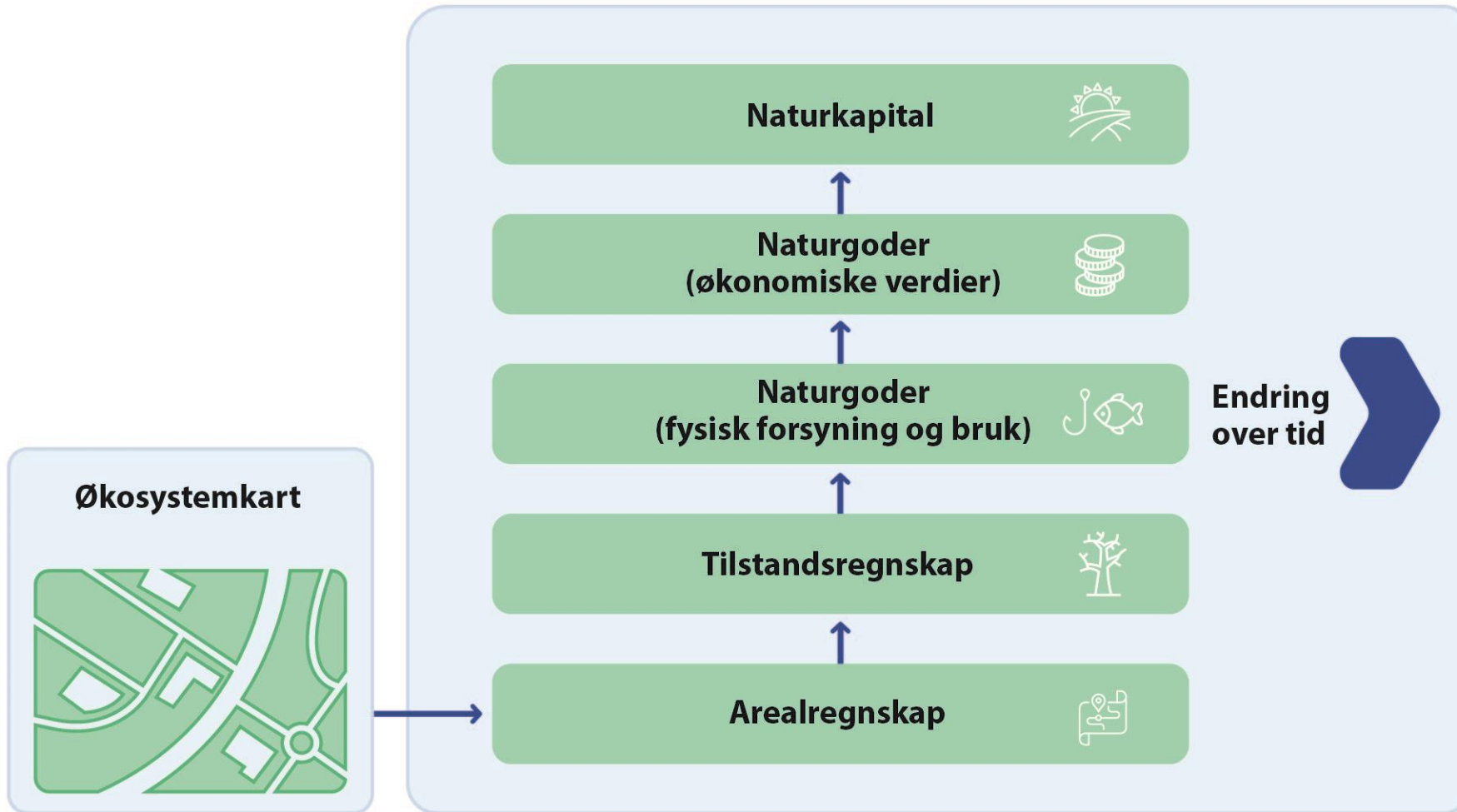
Kilde: IPBES (2019) / Diaz mfl. (2018)

Akkumulert andel av dyreartene som er utryddet, 1500–2018

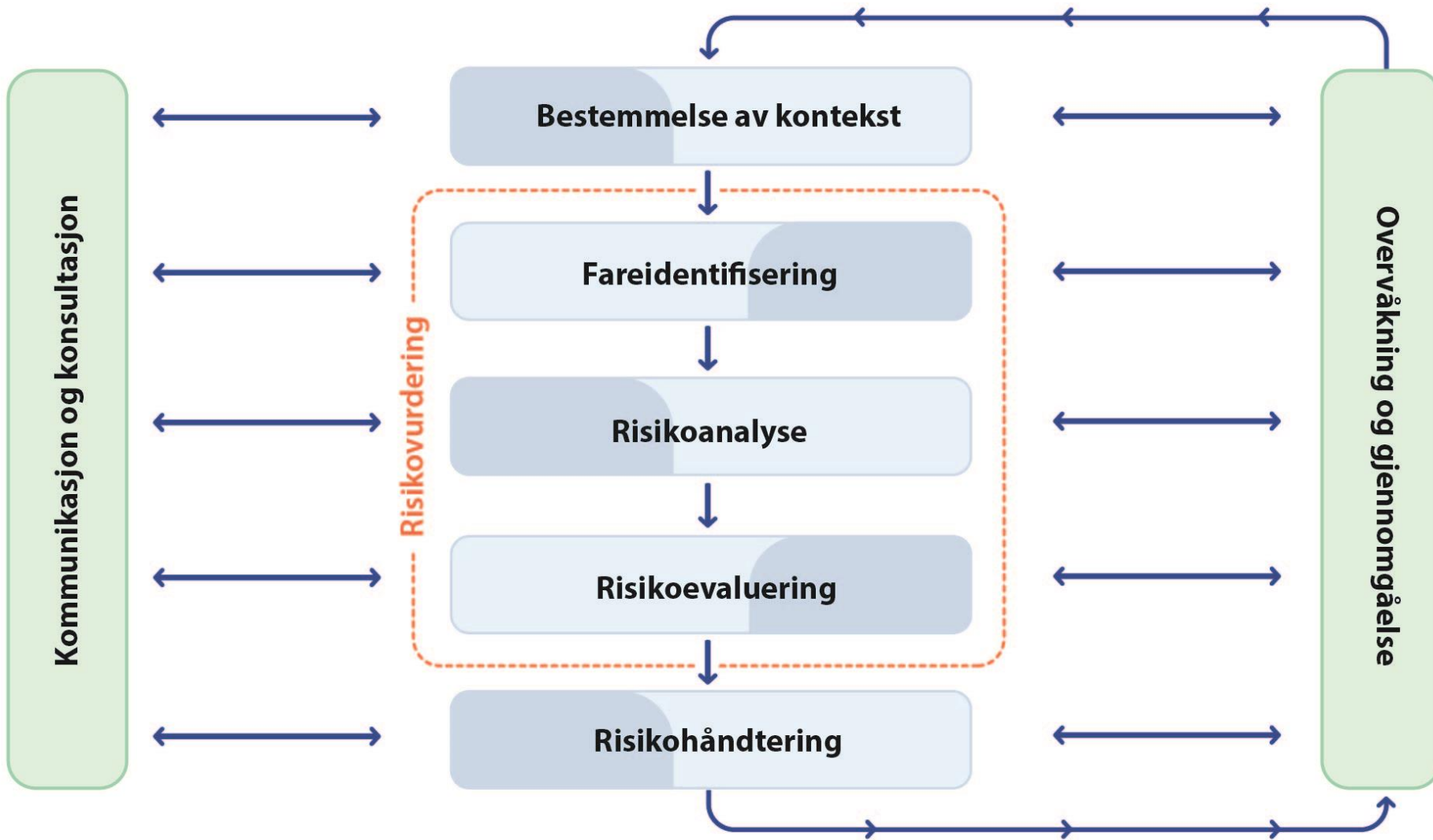
Kilde: IPBES (2019a og b)

Forbindelser mellom elementene i FNs naturregnskap

Illustrasjon: Konsis

Kilde: Miljødirektoratet og UN SEEA

Ulike trinn i risikostyring

Illustrasjon: Konsis
Kilde: DSB mfl.

Femtrinnsmodell for arbeidet med naturrisiko

Identifisere

- Identifiser hvor og hvordan virksomheten har med natur å gjøre.
- Se på økosystemer både i Norge og i andre land, inkludert via verdikjeder.

Analysere

- Analyser hvor og hvordan virksomheten er avhengig av natur.
- Analyser hvor og hvordan virksomheten påvirker natur.
- Ta hensyn til reguleringer og rammebetingelser som betyr noe for virksomhetens avhengighet og påvirkning.

Vurdere

- Vurder mulige konsekvenser av endringer i naturen (fysisk naturrisiko) og av endrede rammebetingelser (overgangsrisiko).¹
 - Ta hensyn til risikoreduserende tiltak som er iverksatt eller planlagt.
 - Gjør stresstester mot mulighetene for farefulle utfall for virksomheten.
 - Vurder sammenhenger mot andre former for risiko for virksomheten.
- ¹ For analyse av naturrisiko på aggregert nivå kan systemrisiko være relevant.

Rapportere

- Bruk vurderingene som grunnlag for virksomhetens rapportering.
- Inkluder vesentlig naturrisiko i både lovpålagt og frivillig ekstern rapportering og intern rapportering.
- Gjør rapporteringen forståelig og tilgjengelig.

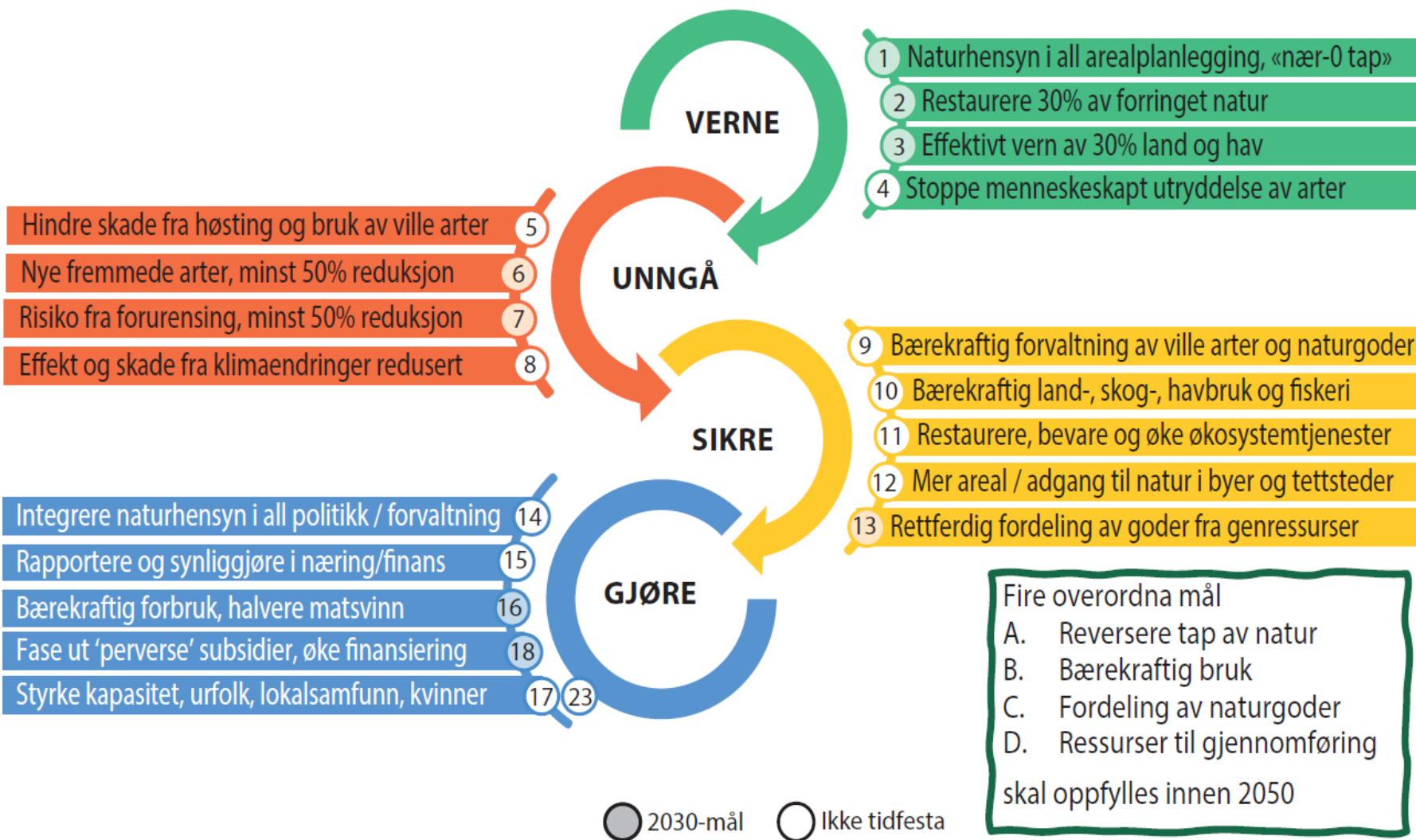
Beslutte

- Anvend beslutningsgrunnlaget på konkrete beslutninger og handlinger.
- Gjør åpne og systematiske vurderinger av avveininger og mulige dilemmaer.

Illustrasjon: Konsis

Kilde: Naturrisikoutvalget

Målene i naturavtalen

© Vigdis Vandvik 2023

Kilde: Vigdis Vandvik,
Universitetet i Bergen

Samfunnets behov og befolkningens velferd

Utvalgets utgangspunkt

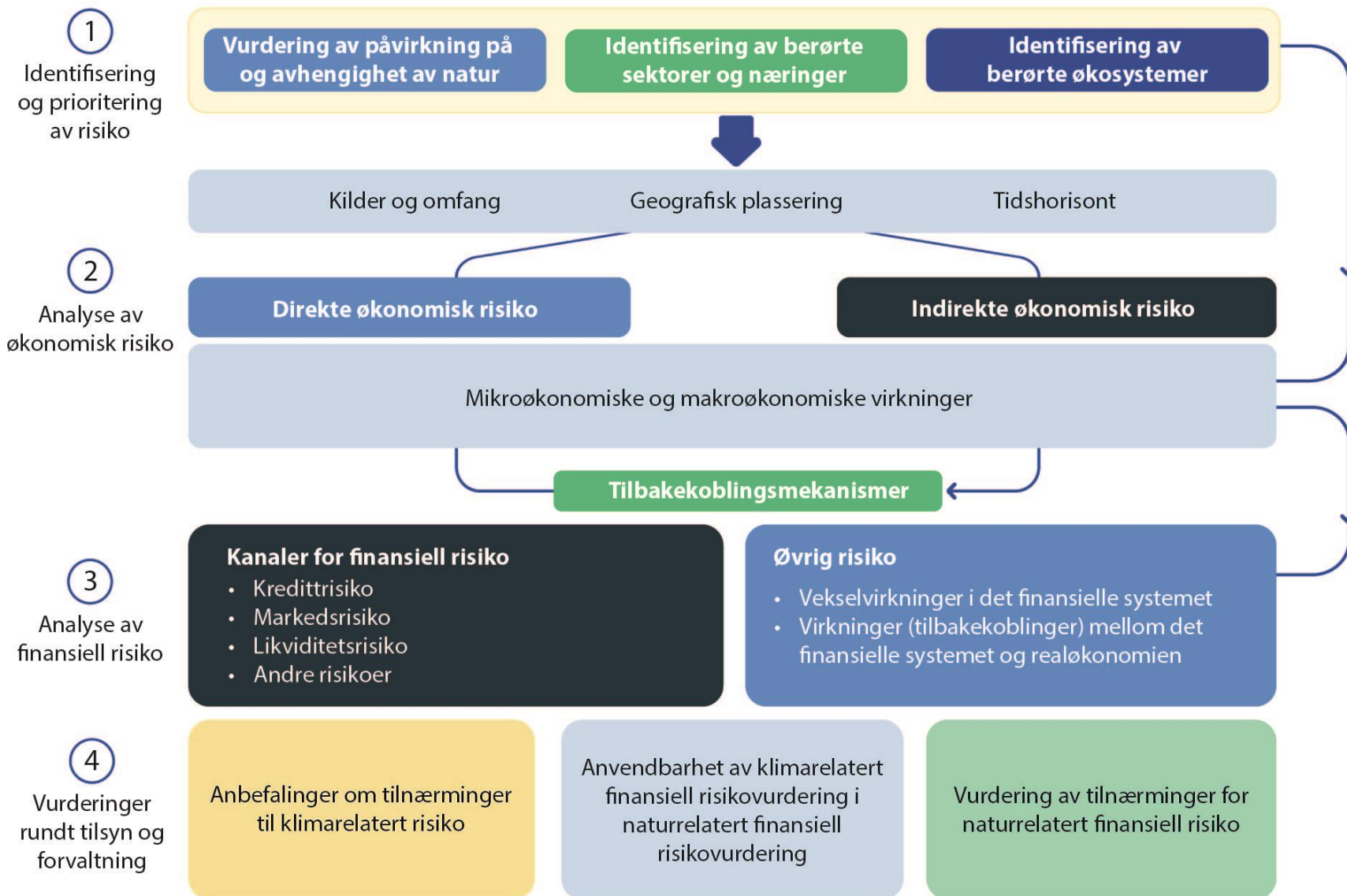
Norsk økonomi

Finansiell stabilitet

Naturrisiko
på nasjonalt
nivå

Illustrasjon: Konsis

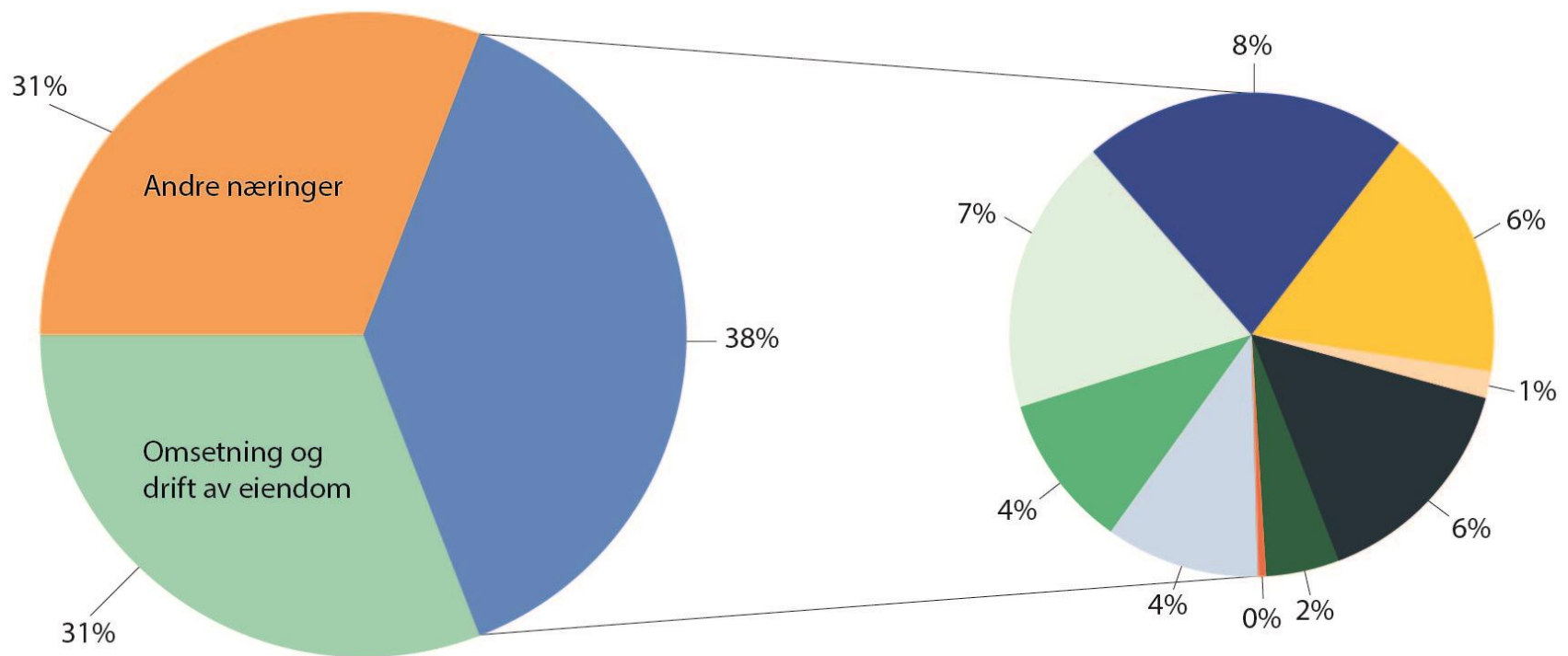
Kilde: Naturrisikoutvalget

OECDs metodiske rammeverk

Illustrasjon: Konsis
Kilde: OECD (2023)

Fordeling av forvaltet kapital i norsk finansnæring

- Industri
- Energiproduksjon og nett
- Overnatting- og serveringsvirksomhet
- Varehandel (inkl. reparasjon av motorvogner)
- Jordbruk
- Skogbruk
- Fiske, fangst og akvakultur
- Bergverksdrift og utvinning (inkl. olje og gass)
- Bygge- og anleggsvirksomhet

Illustrasjon: Konsis

Kilde: Naturrisikoutvalget, basert på tall fra Finanstilsynet

Styring	Strategi	Håndtering av risiko og konsekvens	Målemetoder og -parametere
<p>Rapportere om organisasjonens styring av naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter.</p>	<p>Rapportere om hvordan naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter påvirker organisasjonens forretningsmodell, strategi og økonomiske og finansielle planlegging der dette er vesentlig.</p>	<p>Beskrive prosessene som organisasjonen bruker til å identifisere, vurdere, prioritere og overvåke naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter.</p>	<p>Rapportere om målemetodene og -parametere og målene som brukes til å vurdere og håndtere vesentlige naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter.</p>
<p>Anbefalt rapportering</p> <p>A. Beskrive styrets tilsyn med naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter.</p> <p>B. Beskrive ledelsens rolle i å vurdere og håndtere naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter.</p> <p>C. Beskrive organisasjonens policyer for menneske-ettigheter og interessent-kontakt, og styrets og ledelsens tilsyn, med hensyn til urfolk, lokalsamfunn, berørte personer og interessenter, i organisasjonens vurdering av og respons på naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter.</p>	<p>Anbefalt rapportering</p> <p>A. Beskrive naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter på kort, mellomlang og lang sikt som organisasjonen har identifisert.</p> <p>B. Beskrive hvordan naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter har påvirket organisasjonens forretningsmodell, verdikjeder, strategi og økonomiske og finansielle planlegging og eventuelle overgangsplaner eller -analyser.</p> <p>C. Beskrive hvor motstandsdyktig organisasjonens strategi er mot naturrelaterte risikoer og muligheter, hvor det tas hensyn til ulike scenarier.</p> <p>D. Beskrive den geografiske plasseringen til driftsmidler og/eller aktiviteter i organisasjonens direkte virksomhet, og, hvis mulig, oppstrøms og nedstrøms verdikjede(r) som oppfyller kriteriene for prioriterte plasseringer.</p>	<p>Anbefalt rapportering</p> <p>A(i) Beskrive organisasjonens prosesser for å identifisere, vurdere og prioritere naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter i organisasjonens direkte virksomhet.</p> <p>A(ii) Beskrive organisasjonens prosesser for å identifisere, vurdere og prioritere naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter i oppstrøms og nedstrøms verdikjede(r).</p> <p>B. Beskrive organisasjonens prosesser for å håndtere naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter.</p> <p>C. Beskrive hvordan prosessene for å identifisere, vurdere, prioritere og overvåke naturrisiko er integrert i og danner et kunnskapsgrunnlag for organisasjonens prosesser for helhetlig risikohåndtering.</p>	<p>Anbefalt rapportering</p> <p>A. Beskrive målemetodene og -parametere som organisasjonen bruker til å vurdere og håndtere vesentlige naturrelaterte risikoer og -muligheter i tråd med strategier og prosesser for risikohåndtering.</p> <p>B. Beskrive målemetodene og -parametere som organisasjonen bruker til å vurdere og håndtere naturrelatert avhengighet og påvirkning.</p> <p>C. Beskrive målene som organisasjonen har satt for å håndtere naturrelatert avhengighet og påvirkning, risikoer og muligheter, og i hvilken grad organisasjonen oppnår disse.</p>

TNFDs anbefalinger for vurderinger av og rapportering på naturrisiko

Illustrasjon: Konsis

Kilde: TNFD (2023)

Mandat fra regjeringen 22. juni 2022

- Beskrive naturrisiko med utgangspunkt i Klimarisikoutvalgets rapport.
- Vurdere hvordan norske næringer og sektorer er berørt av fysisk naturrisiko, med hovedvekt på fysiske endringer som kan utgjøre de viktigste risikofaktorene.
- Vurdere hvordan norske næringer og sektorer vil bli berørt av antatte og mulige innstramminger i rammevilkår gjennom endringer i naturmangfoldpolitikken.
- Vurdere hvordan en mest hensiktsmessig kan analysere og framstille naturrisiko på nasjonalt nivå.
- Gjennomgå hvordan berørte aktører i Norge analyserer og håndterer naturrisiko i dag, identifisere forbedringspunkter og vurdere og anbefale metodikk for å kunne analysere og håndtere naturrisiko best mulig.

Aktuelle begreper i utredningen

Tap og forringelse av natur (naturtap)

- omfang av natur
- økologisk tilstand
- naturmangfold
- naturressurser

Naturens bidrag til mennesker

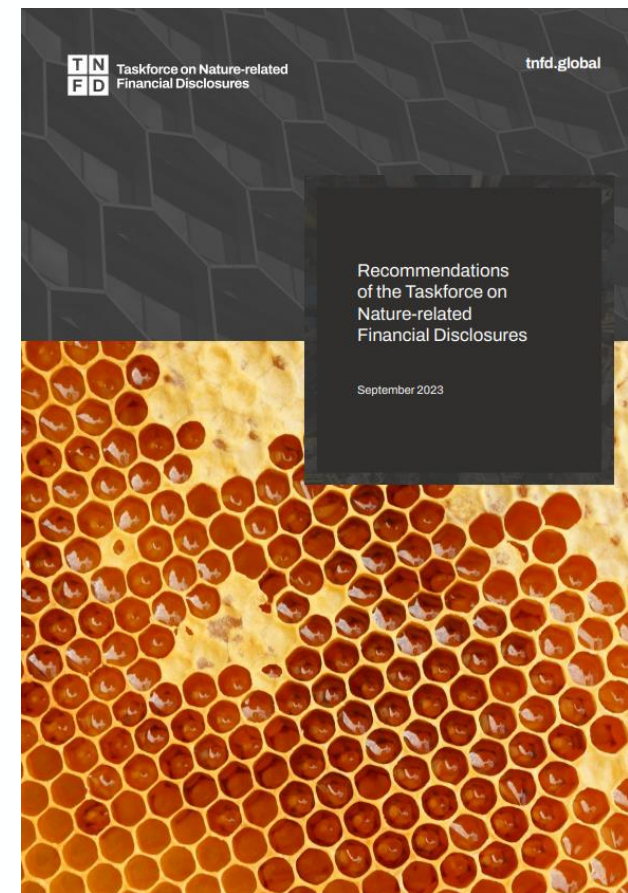
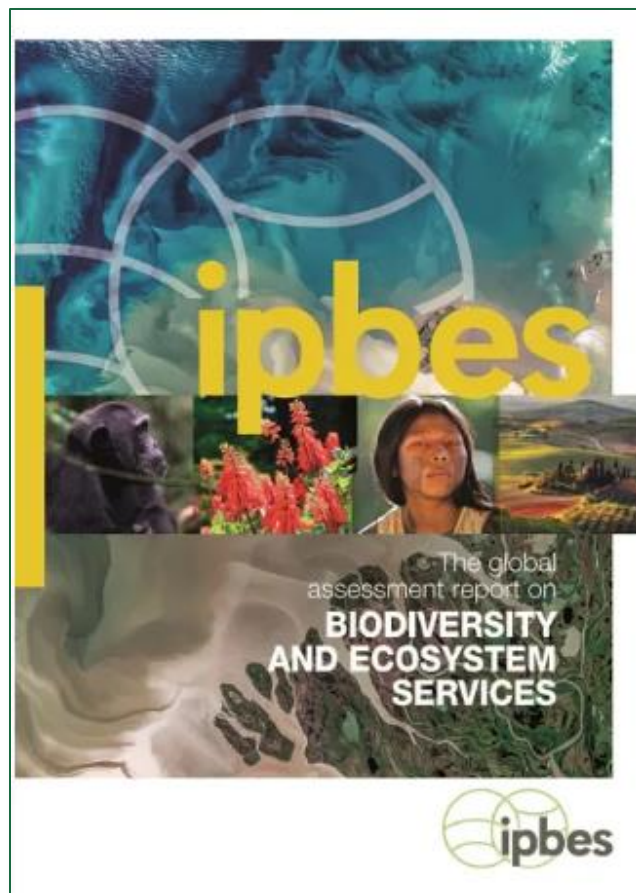
(økosystemtjenester, naturgoder)

- regulerende bidrag
- materielle bidrag
- ikke-materielle bidrag

Påvirkningsfaktorer

- arealbruksendring av land- og sjøområder
- høsting og overbeskatning
- klimaendringer
- forurensning
- invaderende fremmede arter

Globalt naturtap svekker naturens bidrag til mennesker og truer velferden

Sentrale begreper innen naturrisiko

- **Fysisk naturrisiko** er risiko knyttet til konsekvensene for aktørene og samfunnet som følge av tap og forringelse av natur og naturmangfold i seg selv.
- **Naturrelatert overgangsrisiko** er risiko for aktørene og samfunnet som oppstår som følge av endringer i reguleringer og rammebetingelser utløst av politiske beslutninger for å redusere naturtapet, eller som følge av endringer i for eksempel teknologi eller forbrukerpreferanser.

Sentrale begreper innen naturrisiko, forts.

- **Søksmålsrisiko** omfatter faren for å bli saksøkt eller stilt til ansvar for skader og tap forårsaket av egen negativ påvirkning på natur, men kan også omfatte andre former for juridisk risiko, for eksempel i form av bøter og administrative sanksjoner eller pålegg om endring av eksisterende virksomhet.
- På aggregert nivå kan naturrisiko få et slikt omfang at det kan føre til **systemrisiko**, hvor risikoen er knyttet til svikt og sammenbrudd i et helt system, ikke bare svikt i enkelte deler. Dette kan gjelde både realøkonomien, finanssystemet og naturlige systemer.

Bedre vurdering og håndtering av naturrisiko vil gi bedre beslutninger for samfunnet og for naturen

- Naturrisikotilnærmingen stammer fra finanssektoren, men kan brukes i ulike sammenhenger, også på samfunnsnivå
- Risiko handler om negative konsekvenser, men det ligger også muligheter i omstilling
- Analyser av naturrisiko vil ha ulike rammer og perspektiver
- Mer systematisk vurdering og håndtering av naturrisiko vil bidra til beslutninger som støtter omstillingen vi trenger

Næringer og sektorer i Norge er utsatt for naturrisiko

- Arealbruksendringer er en hovedårsak til naturtap, og en nøkkelfaktor bak naturrisiko
- Primærnæringene er særlig utsatt for fysisk naturrisiko
- Næringer, sektorer og husholdninger i Norge treffes av naturrisiko gjennom sine verdikjeder
- Overgangsrisiko avhenger av hvor omfattende, rask, effektiv og forutsigbar omstillingen er
- Legitimitet og langsiktig politikk reduserer overgangsrisikoen

Den grønne omstillingen skyter fart, men det er usikkerhet om framtidig utvikling

- Oppfølging av naturavtalen og Parisavtalen vil medføre omstilling
- EUs grønne giv og utviklingen i EU tilsier store endringer også for Norge
- Finansnæringen står sentralt i den grønne omstillingen

Naturrisiko på nasjonalt nivå

- Norge er eksponert for naturrisiko av betydning på nasjonalt nivå
- Relevante myndigheter bør vurdere forholdet mellom naturrisiko og finansiell stabilitet
- Redusert naturtap vil redusere naturrisiko i fremtiden

Offentlig sektor må jobbe mer aktivt med naturrisiko

- Kunnskapsgrunnlaget må bedres
- Kapasitet og kompetanse må heves
- Naturrisiko må inn i aktuelle beslutningsprosesser
- Myndighetene må følge opp gjeldende krav til vurdering og rapportering
- Staten og kommunene må følge opp arbeidet med naturrisiko i selskaper de eier
- Staten bør konkretisere arbeidet med naturrisiko i sin fondsforvaltning og sine finansieringsordninger

Privat sektor må styrke sitt arbeid med vurdering og håndtering av naturrisiko og med rapportering

- Noen virksomheter har kommet godt i gang med arbeidet med naturrisiko og oppmuntres til å jobbe videre med faglig utvikling og beslutninger
- Nye krav til rapportering forutsetter gode vurderinger av naturrisiko og bør brukes som grunnlag for reelle forbedringer

Tap og forringelse av natur utgjør en risiko for økonomisk virksomhet og for menneskelig velferd

- Tap av natur truer samfunnet og velferden
- Økonomien er sentral i den grønne omstillingen, som preges av flere kilder til usikkerhet
- En risikotilnærming er nyttig for å analysere og håndtere usikkerhet
- Naturrisiko treffer sektorer og næringer, men også samfunnet som helhet
- Risikoanalyser støtte den enkelte aktørs beslutningsprosess, og myndighetenes utøvelse av føre-var-prinsippet